„Z Krakowem na Ty!” – Rynek Główny, czyli salon Krakowa

2026-10-12

Rada Dzielnicy III Prądnik Czerwony we współpracy z Muzeum Krakowa zaprasza na kolejny wykład z cyklu „Z Krakowem na Ty!”. Spotkanie poświęcone Rynkowi Głównemu – jednemu z najbardziej rozpoznawalnych miejsc w Krakowie – odbędzie się w środę, 14 października, o godz. 17.00 w Sali Miedzianej Pałacu Krzysztofory przy Rynku Głównym 35. Wykład pt. „Rynek Główny – salon Krakowa” wygłosi Adrian Tylek. Udział w wydarzeniu jest bezpłatny.

Rynek Główny – serce historycznego Krakowa

Rynek Główny został wytyczony w 1257 r., na przecięciu dawnych szlaków handlowych. Zaprojektowano go na planie kwadratu o boku długości około 200 metrów, zgodnie z charakterystycznym dla średniowiecznych miast układem szachownicowym. Nazwa „Rynek” pojawiła się około 1300 r., natomiast określenie „Rynek Główny” funkcjonuje oficjalnie od 1882 r., kiedy uporządkowano nazewnictwo miejskich ulic i placów.

Od początku Rynek stanowił najważniejszą przestrzeń publiczną miasta. Koncentrowało się tu życie administracyjne, handlowe i religijne Krakowa. Funkcje te odzwierciedlały stojące przy nim budowle, wśród których szczególne znaczenie miały Ratusz, Sukiennice i kościół Mariacki. Przestrzeń placu przez stulecia stopniowo zabudowywano kramami i innymi obiektami, co z czasem doprowadziło do powstania gęstej i nieuporządkowanej zabudowy.

W XIX w. rozpoczęto działania mające na celu uporządkowanie centrum Krakowa. Usunięto wówczas m.in. kramy i przybudówki wokół Sukiennic, rozebrano budynki Małej i Wielkiej Wagi, a także Ratusz, z którego pozostawiono jedynie wieżę. Odsłonięto również pomnik Adama Mickiewicza. Przemiany te nadały Rynkowi wygląd zbliżony do tego, który znamy współcześnie.

Świadek wielkich wydarzeń i krakowskich tradycji

Rynek Główny od wieków był nie tylko miejscem handlu i spotkań, lecz także sceną ważnych wydarzeń historycznych i politycznych. W 1525 r. odbył się tu hołd pruski, a w 1794 r. przysięga Tadeusza Kościuszki zapoczątkowała insurekcję kościuszkowską. W nowszej historii plac stał się miejscem Białego Marszu, który odbył się w 1981 r. po zamachu na życie papieża Jana Pawła II.

Wyjątkowy charakter Rynku podkreślają również wydarzenia związane z lokalnymi zwyczajami i tradycjami. Należą do nich m.in. pochód Lajkonika z kapelą mlaskotów, konkurs szopek krakowskich oraz uroczystość intronizacji Króla Kurkowego.

Podczas wykładu uczestnicy będą mieli okazję bliżej poznać historię Rynku Głównego, jego przemiany urbanistyczne oraz rolę, jaką przez stulecia odgrywał w życiu mieszkańców Krakowa.

Wykład odbywa się w ramach cyklu „Z Krakowem na Ty!”, obejmującego comiesięczne, bezpłatne spotkania poświęcone historii i dziedzictwu Krakowa, skierowane do mieszkańców Dzielnicy III Prądnik

Magiczny Kraków

Czerwony.